

HANDLÄGGARE
Ola Fischer/MP
PROJEKT BETECKNING

DATUM
87-09-16
ERT DATUM

DOSSIÉ/DIARIENR
R631-1971/87
ER BETECKNING

Sida 1 (4)

→
Sändlista

Anordning för utlösning av signalen "viktigt meddelande"

1 Bakgrund

Räddningsverket har i svar (SRV 1987-01-13 dnr 2422-1597/86) på skrivelse från länsstyrelsen i Hallands län (1986-11-14 dnr 12-03-48-86) bla anført.

"Televerket har godkänt Telton 101 för inkoppling på televerkets förbindelse. Därmed är SRV:s krav uppfyllt i detta avseende.

Angående teknisk funktionssäkerhet har SRV inga invändningar mot utrustningen.

Angående operativ tillgänglighet har SRV inga invändningar mot att signalering sker över uppringd förbindelse. Förutsättningen är att man väljer prioriterat abonnemang med hemligt telefonnummer."

Den ovan medgivna lösningen har bl a televerket ifrågasatt då den uppfattas som en omotiverad ambitionssänkning i förhållande till den funktionsspecifikation som framgår av Statens brandnämnds meddelande 1985:4.

2 Funktionsspecifikation

Den funktionsspecifikation som återges i Statens brandnämnds meddelande 1985:4 bilaga 4 har fastställts av Civilförsvarsstyrelsen och innehåller följande:

"Två signaler skall kunna sändas ut över civilförsvarets larmaggregat, vilka är anslutna till civilförsvarsstyrelsens manöveranordningar i telefonstationerna.

Signalerna är: Viktigt meddelande
Faran över

Återställningen skall kunna göras av redan startad signal.

Ofrivillig igångsättning av signalerna skall minimeras.

Av säkerhetsskäl skall skilda ledningspar användas.

Vid utlösningplatsen skall utsänd signal till aggregaten kunna avläsas.

Utlösning av signal skall kunna ske även vid nätbortfall.

Ledningarna skall vara övervakade med larm vid ledningsfel vilket indikeras vid utlösningssplatsen.

Anordningen att utlösa signalerna skall vara försedd med lås.

Montering och installation i telefonstationen utföres av televerket.

Civildéforsvarsstyrelsen kräver i detta sammanhang att vald teknisk lösning inte får störa krigsfunktionen. Dessutom krävs televerkets godkännande av vald teknisk lösning."

3 Överväganden

Räddningsverkets medgivande till lösningen i Hallands län grundade sig på följande skäl.

Civildéforsvarets funktionsspecifikation grundas på kravet att kunna utlösa signalen "Viktigt meddelande" från brandstationen i orten. På detta korta avstånd kunde likströmsmanövrering på skilda ledningspar med fördel användas och kraven sattes utifrån detta. Senare har önskemål ställts från vissa räddningskårer, att kunna utlösa signalen från LAC. Med specificerade krav medför det att ledningskostnaderna blir högre i det alternativet, varför andra lösningar såsom manövrering via uppringd förbindelse ansågs attraktiva. Räddningsverkets medgivande tog även hänsyn till att kostnaderna kunde nedbringas genom att arvet i form av befintlig och känd utrustning kunde utnyttjas.

Det var främst säkerheten mot att falskt larm skall kunna utlösas ofrivilligt eller medvetet som styrde kravet på skilda ledningspar. Denna risk har emellertid nedbringats väsentligt i nu befintliga tekniska lösningar även om manövreringen sker över en uppringd förbindelse.

Kritiken mot den medgivna lösningen i Hallands län har medfört att Räddningsverket har prövat frågan ånyo.

Räddningsverket finner att risken för eventuell utspärning i en lösning med manövrering även från LAC på uppringda förbindelser via telefonnätet alltjämt finns även om den är svår att beräkna. Risken att detta ska inträffa uteblir, när förbindelse förmedlas över Multicom-nätet. Där finns också i regel flera förbindelsevalmöjligheter, vilka automatiskt inkopplas vid aktuellt tillfälle. Multicom är under uppbyggnad och vissa LAC är klara för anslutning.

Räddningsverket har tillfrågat televerkets fackmiljö (Karlstad teleområde) angående placering av "främmande" utrustning på telestationer och har erhållit följande svar:

"Om en alarmeringsanordning placeras på televerkets station är det nödvändigt att televerket, förutom montage, även svarar för underhåll och driftprov. Detta innebär att televerket ikläder sig ett driftansvar för utrustningen, som ej kan tas villkorslöst. Televerket måste förvissa sig om att reparationsavtal kan tecknas med tillverkaren. Alternativ möjlighet är att televerket genom att hålla reservdelar och utbilda personal själv svarar för förekommande reparationer. De kostnader dessa åtgärder skulle leda till kommer att belasta utrustningen och sannolikt höja dess pris avsevärt"

Om manöverutrustning avses placeras i en av civilförsvarets ledningscentraler med alarmeringsansvar skall kommunen skriftligen till SRV, Tekniska avdelning, redovisa hur installationen avses utföras och erhålla samråd innan beställning av installationerna sker. Detta är nödvändigt för att bibehålla rätt ritningsdokumentation och även ur drift-och underhållssynpunkt. Räddningsverket har underhållsavtal med televerket för vissa telekommunikationsutrustningar i ledningscentraler och manöverutrustning alarmering i ledningscentraler och vissa telestationer. Kommunen bör därför i detta fall göra en överenskommelse med respektive teleområde om hur underhållet av denna tillkommande utrustning skall ske.

Detta samrådsförfarande ändrar inte det förhållandet att länsstyrelse är tillståndsmyndighet beträffande vilka som får använda signalen "Viktigt meddelande".

Alla kostnader för installation, förbindelse och underhålla av denna tillkommande funktion betalas av beställaren.

Räddningsverket bedömer därför att skillnaden i kostnader för olika tekniska lösningar blir små om hänsyn tas till alla ingående kostnader under materielens livstid.

4 Räddningsverkets beslut

4.1 Ändrad funktionsspecifikation

Räddningsverket fastställer följande funktionsspecifikation och samtidigt upphävs den av Civilförsvarsstyrelsen tidigare fastställda och i Statens Brandnämnds meddelande 1985:4 återgivna funktionsspecifikationen.

- (1) Två signaler skall kunna sändas ut över civilförsvarets larmaggregat, vilka är anslutna till civilförsvarets manöverutrustning i telestationerna.
- (2) Alla anslutna aggregat skall avge signalen samtidigt.
- (3) Signalerna är:

Viktigt meddelande
Faran över
- (4) Återställning skall kunna göras av redan startad signal.
- (5) Ofrivillig igångsättning av signalerna skall minimeras
- (6) Utrustningen skall vara kopplad till permanent förbindelse.
- (7) Vid utlösningplatsen skall kvittens på att rätt signal utlösts kunna erhållas.
- (8) Utlösninganordningen skall ha reservkraft så att signalen kan utlösas även vid nätbortfall.
- (9) Förbindelserna skall vara övervakade med larm vid fel på förbindelserna vilket indikeras vid ständigt bemannad larmcentral el dyl.
- (10) Montering och installation i telefonstationer utföres av televerket.

(11) Vald teknisk lösning får inte störa krigsfunktionen.
Med det menas att kvartalsprov skall kunna utföras på sedvanligt sätt från
civilförsvarets ledningscentral utan extra åtgärder.

De av Televerket utfärdade särskilda bestämmelser angående utrustningars
anslutning till förhyrda förbindelser skall iaktas.

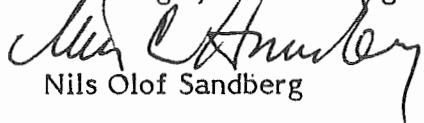
Kommentarer:

Kravet enligt Statens Brandnämnds meddelande 1985:4 att skilda ledningspar
skall användas utgår. Det ersätts med krav (6). Skälet för krav (6) är att
minska risken för utspärrning. Det tidigare kravet på att anordningen för
att utlösa singalerna skall vara försett med lås inryms i krav (5).

4.2 Undantag

De anordningar som installerats eller beställts före detta beslutsdatum,
kan fortsättningsvis nyttjas. Dock bör uppmärksammas att den funktionssä-
kerhet som Räddningsverkets funktionsspecifikation innebär inte finns vid
tex användning av uppringd förbindelse. Det är därför Räddningsverkets
uppfattning att vid lämpligt tillfälle installationerna ändras eller komplet-
teras så att den eftersträvade säkerhetsnivån nås.

Räddningstjänstavdelningen

Nils Olof Sandberg

Ola Fischer

Sändlista

Samtliga CB
Samtliga Lsty
Samtliga kommuner
Samtliga kommuners räddningschefer

Som orientering:

Svenska kommunförbundet
Tvt huvudkontoret
SOS Alarmering AB
Telalarm AB, Stockholm
Svenska Fjärrteknik AB, Box 458, 801 06 GÄVLE
Tvt Fackmiljö, Karlstad telekontor (Att: Leif Vitalis)

Inom SRV

cR
cRko
cBfc
cT
cTs
Per-Olof Gradin Ts